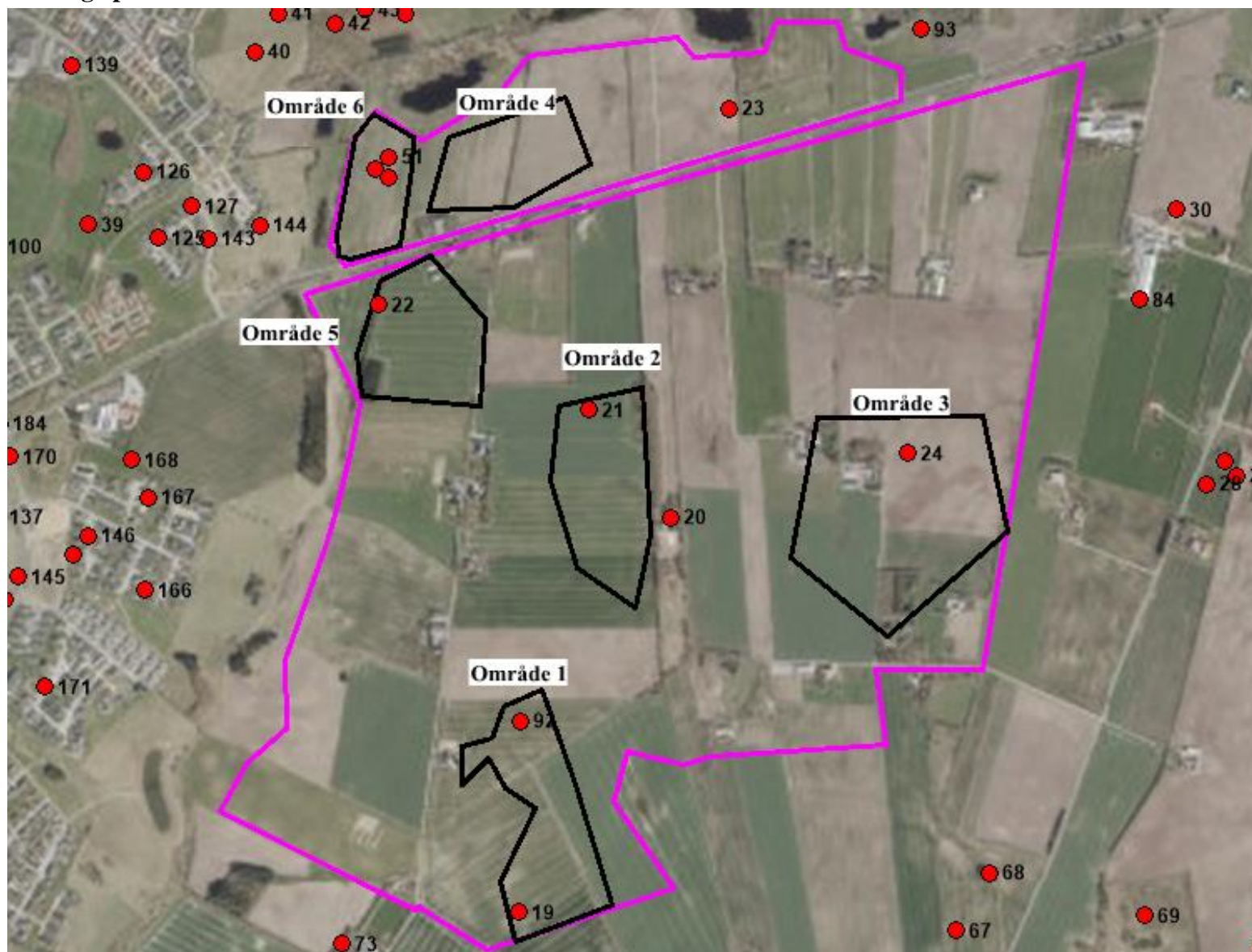

Oversigtsplan

Figur 1: Oversigt over planområdet (lilla ramme) samt de udpegede hotspots (sort ramme), der er markeret med områdenummer. De røde prikker er tidligere registreringer fra Fund & Fortidsminder. Baggrundskort: Ortofoto 2016

Undersøgelsens forhistorie

Undersøgelsen er foretaget som en sonderende prøvegravning som led i en byudviklingsplan af Viborg Kommune. Museet modtog 02-03-2016 en henvendelse fra kommunen angående en forhåndsvurdering af risikoen for omfattende fortidsminder inden for kommunens udpegede planområde (Figur 1). 04-03-2016 fremsendte museet en foreløbig udtalelse, hvor vurderingen ud fra tidligere fund i nærområdet var at der er betydeligt risiko for forekomst af væsentlige fortidsminder. Som led i planprocessen, og på baggrund af tidligere erfaringer, besluttede kommunen og museet efter frivillig overenskomst at foretage en såkaldt sonderende prøvegravning ved udpegning af de mest oplagte områder for væsentlige fortidsminder. Efter bevillingen blev godkendt, aftaltes det, at museet skulle foretage den sonderende prøvegravning umiddelbart efter lodsejere og forpagteres høst af afgrøder gennem frivillig overenskomst. En sonderende prøvegravning betyder en ekstensiv prøvegravning med en dækningsprocent på under 1%, med fokus på allerede kendte fortidsminder og de topografisk mest oplagte områder.

Øvrige data (faktuelle oplysninger)

Sted: Tapdrup sogn

Tidspunkt: 29.08.2016-27.09.2016

Deltagere: Mikkel Kielsen (Museumsinspektør, sagsansvarlig), Casper Sørensen (Arkæolog, daglig leder).

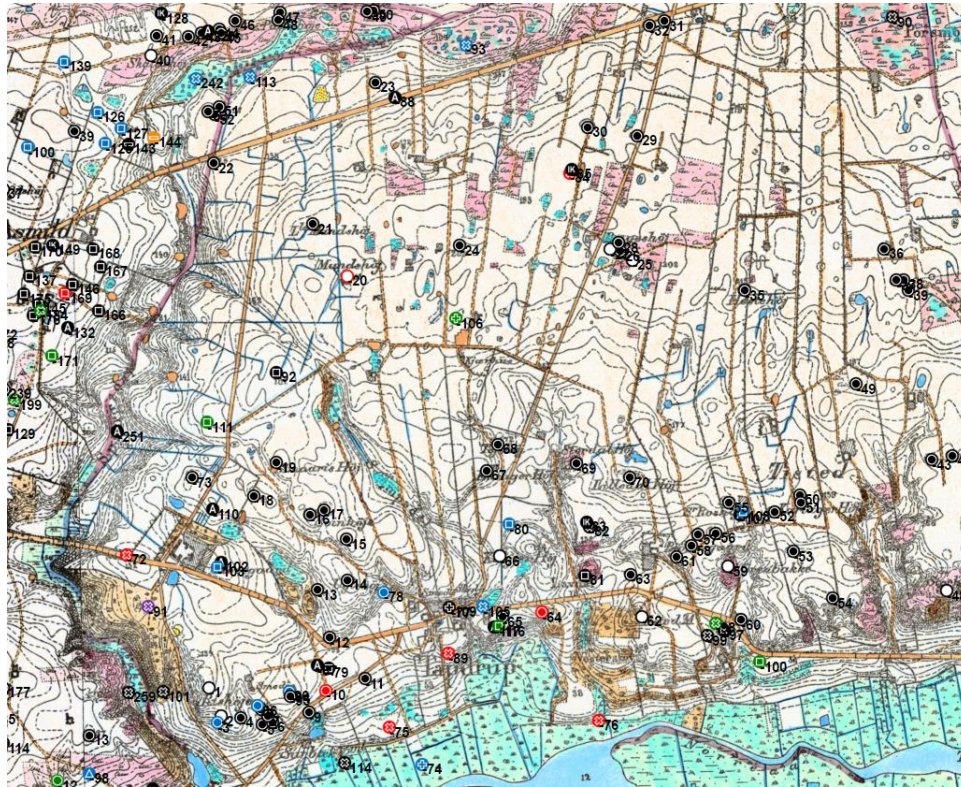
Bevilling: Viborg Kommune

Entreprenør: Thomas Nørgård APS, maskinfører Flemming Lassen

Området og søgegrøfternes areal: det indledende planareal består af 201 ha, mens søgegrøfternes areal dækker 7.573 m². Dækningsprocent: 0,37 %.

Originaldokumentation, beretning og genstandsmateriale opbevares af Viborg Museum.

Tidl. arkæologiske fund i og nær ved området

Figur 2: Anvisning af de tidligere registreringer af fortidsminder inden for undersøgelsesområdet med kortserien Høje Målebordsblade som baggrund.

Inden for, og i nærhed af, undersøgelsesområdet er gennem tidligere registreringer og udgravninger meldinger om flere fund og fortidsminder. Registreringerne dannede også grundlag for den forudgående vurdering af risikoen for væsentlige fortidsminder inden for planområdet. Mod syd ligger Tapdrup, hvor der i den nordlige udkant ved Kokær Høj er udgravet dele af en landsby fra yngre jernalder. Mod vest er der, på den anden side af en markant dal, ved Asmild også fundet bebyggelse samt gravplads fra yngre jernalder, mens der også er udgravet huse fra bronzealder og ældre jernalder. I den nordlige udkant af kortet er der i moseområder fundet træspader til tørvegravning, der formodentligt skal dateres til ældre jernalder (SB 130813-13, 130813-242, 130813-93). Samtidig løber der en øst-vest

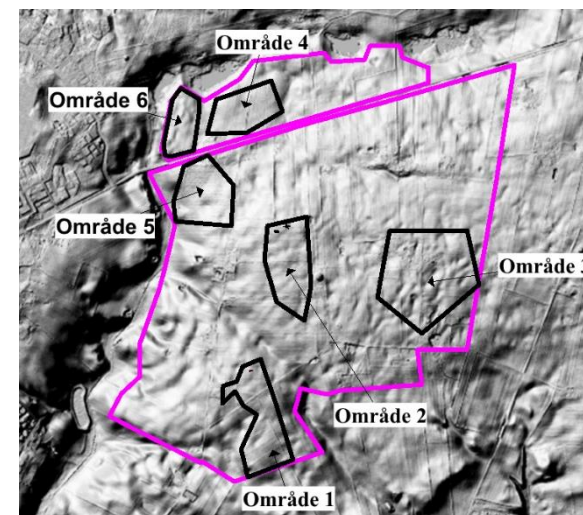
orienteret række af gravhøje i den sydlige del af kortet (sorte cirkler). Inden for undersøgelsens område er der registreret 9 gravhøje. Af disse er 8 sløjfede (SB 130813-19, 21, 22, 23, 24 og SB 130801-51, 52, 53), hvor der ikke er registrerede fund, der kan datere dem nærmere. De fleste skal dog formodentligt dateres til enkeltgravskulturen eller ældre bronzealder. Centralt i området ligger den endnu bevarede Store Mandshøj (SB 130813-20), der ud fra beskrivelse i 1888 at dømme, formegentligt oprindeligt har været en jættestue med ”hvælvet gang” fra nord ind mod midten. Herudover er der fundet en brandgrav med et lille lerkar, brændte ben og en bronzekniv. Denne foreslås dateret til yngre bronzealder eller førromersk jernalder. Herudover er der fra gravning i højen beskrevet, at den er opbygget af græstørv, hvor i der er fundet en miniature flintøkse, der kan dateres til enkeltgravskultur eller senneolitikum. Dette indikerer en senere udbygning af højen, der formodentligt er foregået i senneolitikum eller ældre bronzealder. Samlet set er der derfor fund fra alle de forhistoriske perioder inden for eller i nærheden af planområdet.

Topografi, terræn og undergrund

Topografisk befinder området sig mellem to væsentlige å-systemer omkring Tjele og Nørreå. Afgrænsningen mod nord og vest består af en ret markant ådal, der samtidigt fungerer som sognegrænse. Terrænet består af et let kuperet landskab med flere højninger og en del mindre lavninger, der tidligere har ligget hen som moser (Figur 3). Undergrunden i Område 1 består af større områder med leret undergrund, hvor en del sten er aflejret, mens der også findes områder med leret sand. Område 2 består primært af ler eller let sandet ler, med mange sten aflejret i undergrunden. Undergrunden i Område 3 er også leret, mens aflejringen af sten her er mindre end i Område 2. Område 4, 5 og 6 er præget af placeringen nær en ådal, hvorfor undergrunden varierer mellem lyst sand, og mørkere gruset sand.

Målesystem og nivellering

Opmålingen ved undersøgelsen foregik i EUREF 89, med Leica GPS. Søgegrøfterne samt relevante anlæg blev opmålt, hvor de enkelte punkter samtidigt indeholder højdekoter der kan anvendes som nivellementer. GPS'en var indstillet til en minimumsnøjagtighed på 2,5 cm i både kote og plan.

Figur 3: Oversigt over planområdet (lilla) og hotspots (sort) med reliefkort som baggrund.

Undersøgelsens forløb og udgravningsmetode

Undersøgelsens forløb og metode var tilrettelagt efter dens karakter som sonderende prøvegravning. Formålet med undersøgelsen var at lokalisere og afgrænse evt. geografisk omfattende fortidsminder, således dette kunne indgå i kommunens planlægning for området. Rent arkæologisk var hovedformålet at eftersøge større bebyggelser, primært fra jernalderen, der kan være omkostningstunge og tidskrævende at udgrave. Samtidig blev de 8 ikke-fredede gravhøje inden for området også undersøgt med det formål at bestemme bevaringsgraden af disse. Der blev endvidere også i nærhed af gravhøjene udlagt søgegrøfter, for på den måde at afsøge om der var anlagt eventuelle gravpladser fra senere tider i tilknytning til højene. Indledende blev de fire hotspotområder udlagt af sagsansvarlige, bedømt ud fra topografi og tidligere erfaringer vedrørende placeringen af fortidsminder. Rent praktisk blev der i forbindelse med de seks områder udlagt søgegrøfter på de mest oplagte steder, hvilket vil sige de højeste, jævne placeringer i terrænet. Søgegrøfterne blev gravet med rendegraver med en 2 m bred rabatskovl. Søgegrøfterne blev samtidig eftersøgt for fortidsminder og andre relevante kulturspor, mens de efterfølgende blev GPS indmålt. Alle anlæg der krævede selvstændig beskrivelse blev tildelt et unikt A-nummer, mens andre kun blev indmålt til beskrivelse. Søgegrøfterne blev nummereret fortløbende, startende med S1. Løsfundne flintafslag uden for kontekst er ikke hjemtaget, mens overfladefundne redskaber blev indsamlet og registreret med X-nummer. Fund der relaterer sig til et A-nummer blev hjemtaget, og tildelt et unikt X-nummer.

Undersøgelsens resultater – gennemgang

Undersøgelsens resultater vil i det følgende blive gennemgået selvstændigt for de enkelte områder. Dette indebærer både de registrerede fortidsminder, samt undersøgelsen af de enkelte gravhøje inden for områderne. Efterfølgende samles undersøgelsens resultater til en samlet vurdering.

Område 1:

Oversigten over Område 1 er vist på Figur 4, og omfatter to anlægsnumre, 15 søgegrøfter (S37-51) samt en erkendt konstruktion (Hus K2). A39 er et fyldskifte med sten i toppen, der eventuelt kan være gammelt, men ikke kan defineres nærmere. A43 er sandsynligvis en ildgrube, hvilket kan indikere en mindre bebyggelse i dennes nærhed. Hus K2 består af 3 tagbærende stolper på række (A40-42), og er ikke helt afdækket. Der er ikke registreret vægforløb eller andre anlæg, der kan tilknyttes huset, mens der formodentligt kan findes flere tagstolper uden for S44. De toskibede huse med kun én række tagbærende stolpehuller kan være svære at lokalisere og definere som egentlige huskonstruktioner. Dog er der ved lokalitet 92 (SB 130813-92) registreret indmelding om stenfund, efter afsætning på et kort, uden indlevering af fundene, hvorfor en datering ikke kan foretages. Ud fra denne registrering samt placeringen af huset på samme sted, kan en formodet samhörig datering af disse til yngre stenalder foretages. Da der både er gravhøje fra tragtbægerkulturen samt enkeltgravskulturen i nærheden, kan ingen nærmere datering foreslås. Søgegrøfterne S37-38 blev udlagt omkring SB 19 (130813-19), hvor ingen rester af den oprindelige gravhøj blev erkendt. Samlet set viser Område 1 derfor spredte tegn på bebyggelse i den nordlige del, dog uden de synes omfattende.

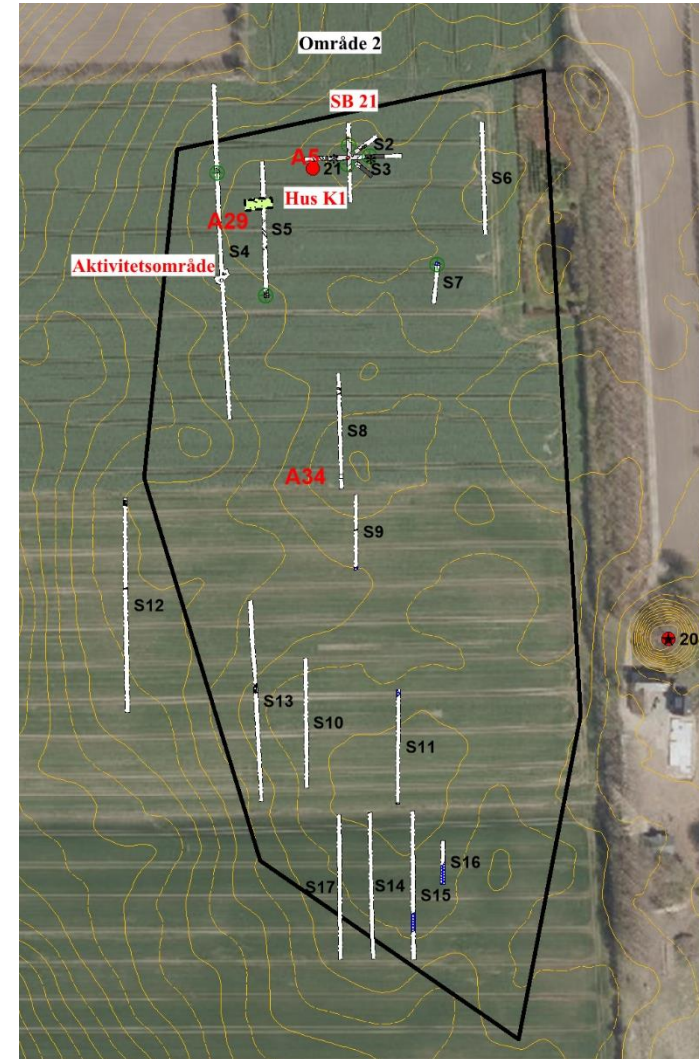

Figur 4: Oversigtsplan over Område 1, med angivelse af relevante fund (rød), søgegrøfter (sort, s+nummer) samt tidligere registreringer (rød prik + nummer). Som baggrund er ortofoto fra 2016 anvendt, mens de gule streger angiver højdekurver.

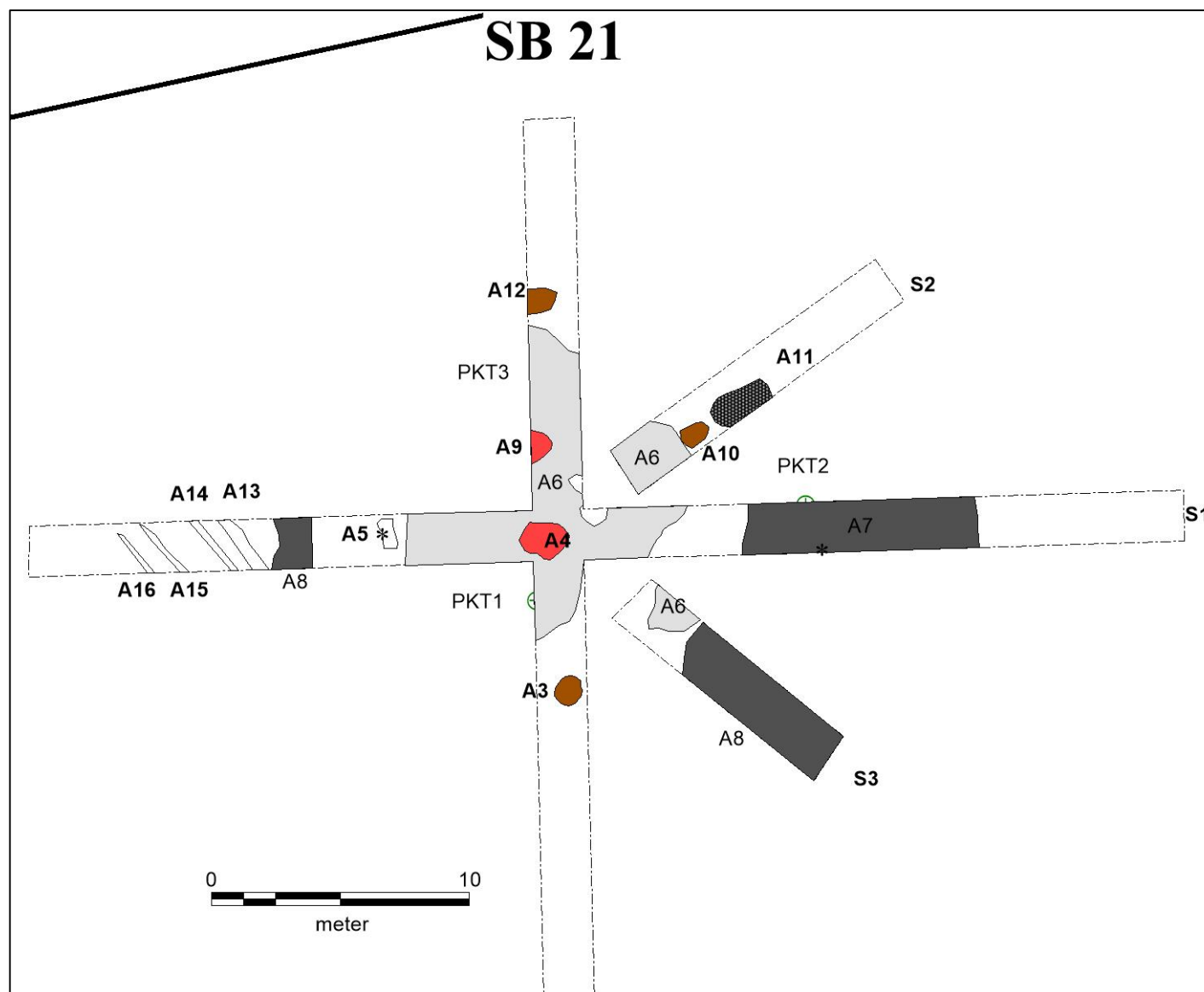
Område 2

Inden for Område 2 blev der i den nordlige del fundet en mindre mængde aktivitetsspor, heriblandt et aktivitetsområde, Hus K1 samt gravhøjen SB 130813-21. Centralt i området løber A34, der formodentligt er del af et grøftforløb eller dræn af ældre dato. Grøften er 170 cm bred, og mindst 69 cm dyb, og kan måske have fungeret som dræning af jorden. Undersøgelsen består af 17 søgegrøfter (S1-17).

Oversigtsplan over SB 130813-21 er vist på Figur 6. Ud fra de registrerede spor formodes det at højen har bestået af to faser. Den oprindelige afsætning af højen synes at være en smule forkert, og ud fra kortmaterialet blev det højeste punkt i stedet afsat en smule østligt for det oprindelige. Fra dette blev udlagt søgegrøfter i nord og syd, med henblik på at lokalisere bevaret højfyld og dets eventuelle afgrænsning. Herefter blev der udlagt to søgegrøfter (S2-3) øst for det højeste punkt, for at eftersøge sekundære begravelser i højens nærhed. Resultater heraf var at der fra den oprindelige højfyld (A6) stadig er bevaret i op til 12 cm's dybde. Ydermere formodes det, at A7 og A8 er resultatet af udpløjet højfyld, der siden har ligget beskyttet under pløjelaget i det lavere terræn. Dette har en væsentligt anden karakter, da det er nærmest sort samt indeholder varmepåvirkede sten og flintafslag. Derfor formodes det, at tilhøre en anden fase af højen. Herudover er der et enkelt plyndringshul A11, der ligger i udkanten af gravhøjen. Inden for højen ligger fyldskifterne A3, A10, A11, der ikke kan nærmere defineres. To fyldskifter, A4 og A9 er potentielle centralgrave, hvilket ikke kan nærmere defineres. A5 er en formodet afgrænsning af højfasen, da den består af flere sten, der kan have været del af en randstenskæde. Vest for højen fandtes to forløb af samlet fire hjulspor (A13-16), der løber uden om højen, og derfor ikke kan dateres nærmere end efter højens anden fase. Samlet set er en del anlæg bevaret omkring SB 130813-21, hvilket betyder at flere strukturer og eventuelt grave kan påtræffes ved en yderligere undersøgelse.

Figur 5: Oversigtsplan over Område 2, med angivelse af relevante fund (rød), søgegrøfter (sort, s+nummer) samt tidligere registreringer (rød prik + nummer). Som baggrund er ortofoto fra 2016 anvendt, mens de gule streger angiver højdekurver.

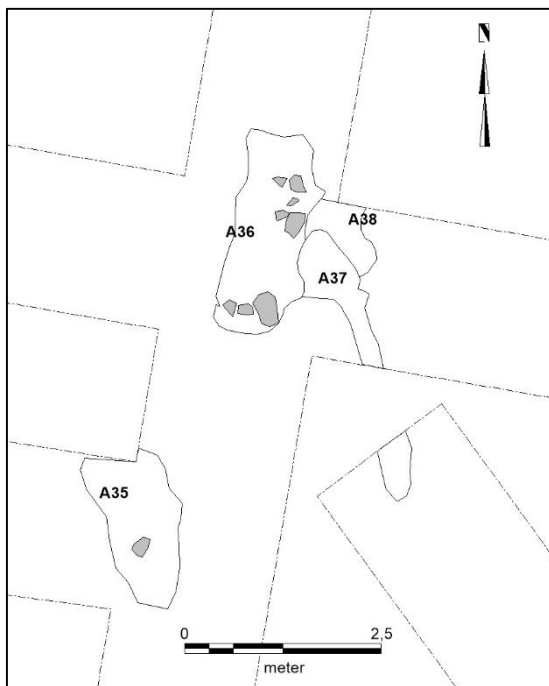

Figur 6: Oversigtsplan over SB21. Grå: højfyld, fase 1, mørkt: højfyld fase 2, brunt: fyldskifter, rødt: potentielle grave.

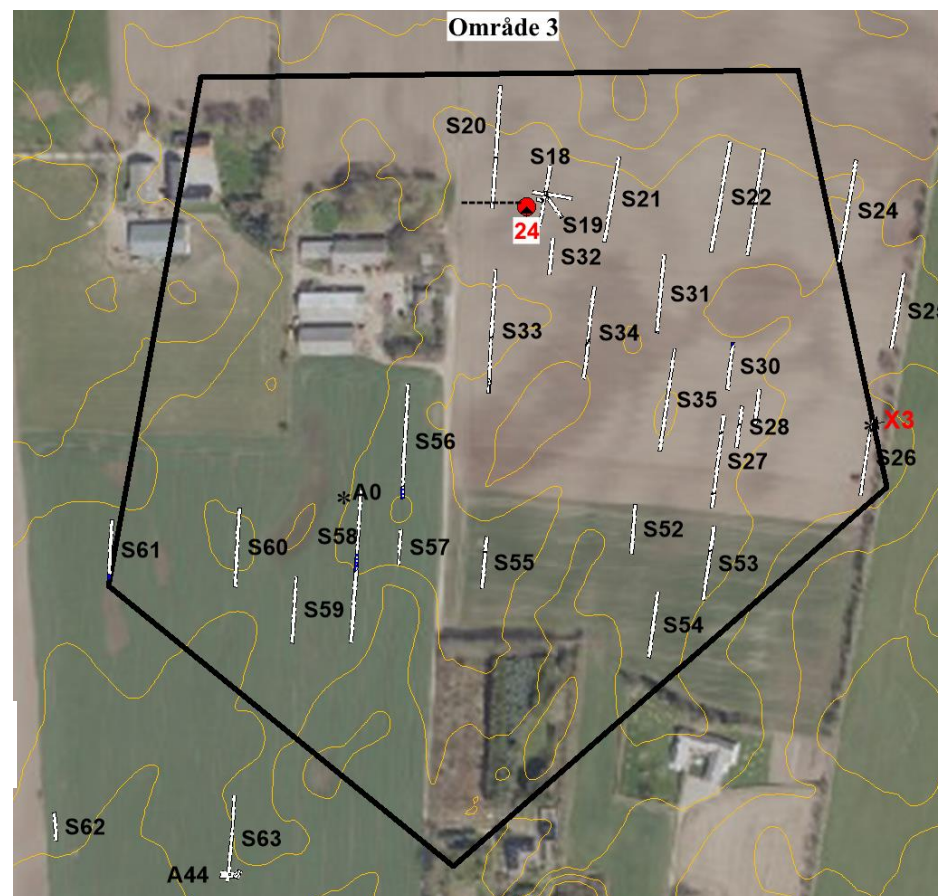
Udover SB 130813-21, lokaliseredes vest for højen et mindre aktivitetsområde og en enkelt huskonstruktion, Hus K1 (SB 130813-119). Aktivitetsområdet består af gruber, heriblandt flere ild-/koge gruber (A17-22). Hus K1 består af 5 tagbærende stolper i 3 sæt (A 23-27) samt en ild-/koge grube A28). Sætningen af stolperne indikerer indsnævring mod øst, mens det må forventes, at der kan findes flere sæt tagstolper til huset. Ud fra anlægssporene og husets typologiske udformning er der formodentligt tale om et beboelsesområde fra yngre bronzealder, hvor det ikke er usandsynligt, at flere tilknyttede anlæg og konstruktioner kan findes i umiddelbar nærhed.

Område 3

Inden for område 3 blev der ikke konstateret spor efter bebyggelse (Figur 8). Ved gravhøjen SB 130813-24 (rød prik, rød skrift) blev det konstateret, at der ikke var højfyldt fra gravhøjen bevaret. Derimod var det nordøstlige hjørne af hvad der formodentligt har været centralgraven, A38, bevaret. Den sydlige halvdel af forstyrret af et plyndringshul (A37), hvor en smal grøft var gravet ind til graven og har forstyrret den sydlige halvdel. Senere har det nord-syd liggende plyndringshul A36 forstyrret både centralgrav og det tidligere plyndringshul A37, hvorfor kun det nordøstlige hjørne af centralgrav A38 er bevaret. A35 er et fyldskifte, der formodentligt er naturligt opstået. I A38 var flere flade sten, der sandsynligvis er fra den oprindelige begravelse. Ved S26 blev der fundet et fragment af en C, eller D-pil fra enkeltgravskulturen (X3, SB 130813-120).

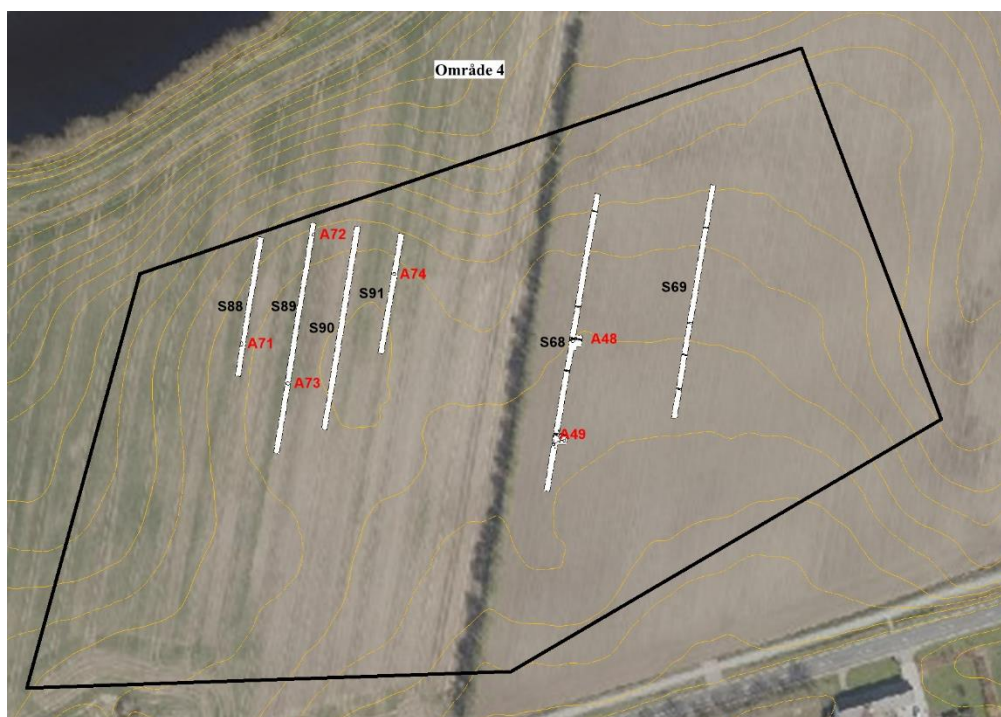
Figur 8: Oversigtsplan over gravhøj SB 24 og registrerede fyldskifter.

Figur 7: Oversigtsplan over Område 3, med angivelse af relevante fund (rød), søgegrøfter (sort, s+nummer) samt tidligere registreringer (rød prik + nummer). Som baggrund er ortofoto fra 2016 anvendt, mens de gule streger angiver højdekurver.

Område 4

Inden for Område 4 blev der udlagt søgegrøfter på de højeste placeringer i terrænet, på et plateau der mod nord skråner ned mod en ådal. I S68 blev der fundet en formodet jordfæstegrav, der typologisk kan dateres til den sidste del af enkeltgravskulturen (A47 ved stolpehul A48 på Figur 9, SB 130813-122). Den blev lokaliseret ved maskinens afgravning af pløjejorden, hvor øksen (X4) og lerkarskårene (X5) kunne ses i overfladen af graven. Den stærkt dyrkningstruede grav blev udgravet i forbindelse med prøvegravningen, hvor der kun var få cm bevaret. Syd for i samme grøft blev der ved A49 (SB 130813-123) fundet flere fyldskifter der kan relateres til et aktivitetsområde. I søgegrøfterne S88-91 blev der fundet flere ubestemmelige fyldskifter, der ikke kan relateres til nogen egentlig bosættelse.

Figur 9: Oversigtsplan over Område 4, med angivelse af relevante fund (rød), søgegrøfter (sort, s+nummer) samt tidligere registreringer (rød prik + nummer). Som baggrund er ortofoto fra 2016 anvendt, mens de gule streger angiver højdekurver.

Område 5

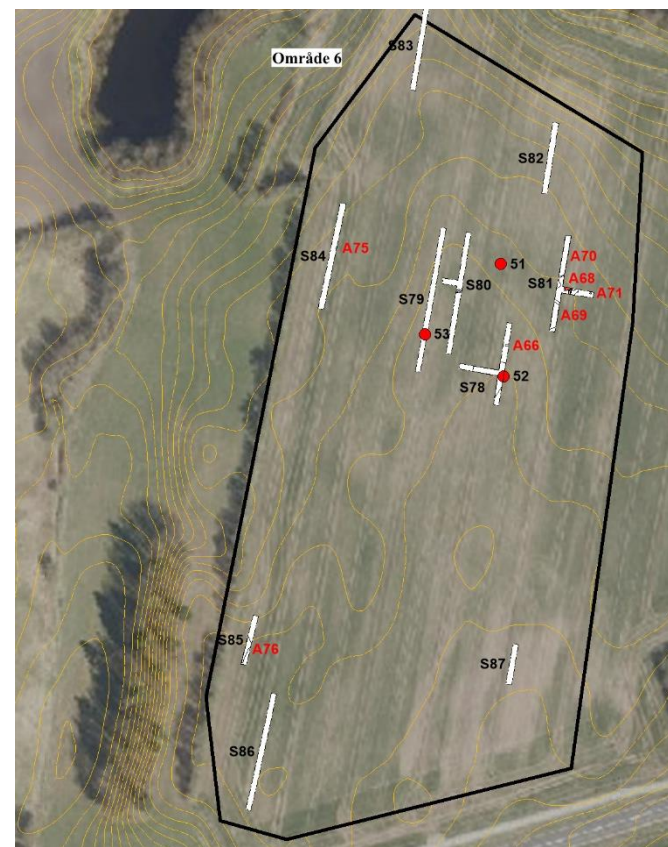
Den oprindelige afsætning af gravhøj SB 130813-22 var bedømt ud fra kortmaterialet afsat forkert. Læhegnet på luftfotoet (Figur 9) er plantet henover gravhøjen, hvorfor der på reliefkortet kan observeres en forhøjning længere mod nord ved S76 på marken vest for læhegnet. Søgegrøften S76 blev derfor udlagt ved denne placering for at eftersøge gravhøjen, dog med negativt resultat. På marken vest for læhegnet formodes der at være sandsynlighed for bedre bevaringstilstand for gravhøjen, hvilket vil kræve en mere dybdegående undersøgelse ved eventuelt videre arbejde. Herudover er der inden for området fundet to stolpehuller omkring A61, der kan indikere en mindre bebyggelse i dette område. Samtidig er to formodede ild-/køgegruber observeret i højens nærhed (A62-63), hvilket kan indikere et mindre aktivitetsområde (SB 130813-121) øst for højen. A64 er et fyldskifte, der ikke kan bestemmes nærmere. Læhegnet består af tjørn, og er formodentligt ikke dybdepløjet. Såfremt højens centrum har ligget under læhegnet er det overvejende sandsynligt, at eventuelle grave kan være bevaret herunder, ligesom der kan være bevaret højfyld på den vestlige side af læhegnet. Yderligere prøvegravning inden for dette område, vil derfor kunne vise yderligere fortidsminder. S75 blev udlagt på et lille plateau ned af den skrånende dalside, men viste sig at være meget nedpløjet og ellers opfyldt i nyere tid.

Figur 10: Oversigtsplan over Område 5, med angivelse af relevante fund (rød), søgegrøfter (sort, s+nummer) samt tidligere registreringer (rød prik + nummer). Som baggrund er ortofoto fra 2016 anvendt, mens de gule streger angiver højdekurver.

Område 6

Inden for område 6 var der på forhånd registreret 3 gravhøje (røde prikker, Figur 11). Det primære formål var at afsøge eventuelt bevarede rester af disse, hvorfor søgegrøfter blev udlagt efter disse. Gravhøj SB 130801-51 synes i forhold til terrænet forkert placeret, hvorfor søgegrøften S81 blev placeret østligere end den oprindelige afsætning. Fra denne blev et umiddelbart uforstyrret lag A68 lokaliseret, mens en tilhørende grav A67 også synes uforstyrret. Fra gravhøjene 130801-52 og 130801-53 blev der ikke konstateret bevarede anlæg. I S78 blev et stensat stolpehul A66 udgravet, hvilket kan have haft relation til en af de omkringliggende høje. I S85 blev et større fyldskifte lokaliseret, hvilket formodes at være en grube fra forhistorien, men ikke kan afvises at være en moderne forstyrrelse.

Figur 11: Oversigtsplan over Område 6, med angivelse af relevante fund (rød), søgegrøfter (sort, s+nummer) samt tidligere registreringer (rød prik + nummer). Som baggrund er ortofoto fra 2016 anvendt, mens de gule streger angiver højdekurver.

Sammenfatning

Målet med den sonderende prøvegravning var at lokalisere og afgrænse evt. omfangsrige, væsentlige fortidsminder. På forhånd var 6 områder blevet udpeget ud fra topografi, hvor vi erfaringsmæssigt ved, at større jernalderlokaliteter kan være placeret. Det blev i disse områder ikke fundet omfangsrige lokaliteter med væsentlige fortidsminder

Af de 8 registrerede, overpløjede gravhøje kunne der ikke findes bevarede rester af de 5 (SB 130813-19, 22, 23, samt SB 130801-52 & 53). Dog lå højen SB 13813-22 delvist dækket af læbælte, der ikke blev fjernet ved denne lejlighed. Så her kan der fortsat være rester tilbage, vi endnu ikke har kunnet undersøge. Ved de tre sidste gravhøje var der rester tilbage af grave og højfyld. Men de var alle meget tre medtaget af dyrkning gennem de sidste århundreder.

Der blev et par steder fundet spor af bebyggelse fra stenalder og bronzealder. Der er tale om mindre bebyggelser, men der vil formentlig kunne være flere spredt i det store område.

I forbindelse med den sonderende prøvegravning blev der også foretaget detektorafsøgninger af store områder i den østlige del af byplanområdet. Her havde museet allieret sig med den lokale detektorforening. Det var udgangspunktet, at forsøge og lokalisere stedet for slaget på Taphede i 1334, hvor junker Otto, Christoffer den 2.'s søn, begav sig mod Viborg ting for at lade sig hylde som rigets nye regent. Men holstenerne ville det anderledes. Junker Otto led nederlag på Taphede til greven af Holsten. Det lykkedes dog ikke at finde genstande, der kan knyttes til perioden. Ej heller kom der genstande frem ved detektorerne, som indikerer forhistorisk aktivitet.

Det bør laves en egentlig prøvegravning med systematisk udlagte søgegrøfter, når planerne for den nye bydel bliver konkrete. Således kan ingen områder frigives på baggrund af nærværende undersøgelser. En egentlig forundersøgelse vil kunne afgrænse de væsentlige fortidsminder, der trods alt er fundet. Det der på baggrund af den sonderende prøvegravning dog kan fastlås er, at der ikke er geografisk omfangsrige, væsentlige fortidsminder på de oplagte placeringer samt, at der kun er få rester tilbage af de overpløjede gravhøje. Mindre bebyggelser, gravpladser, samt andre fortidsminder kan fortsat ligge skjult på arealet.

Tegningsliste

T-nr.:	Målestok	Type	Beskrivelse
1		Dokumentation	Dokumentation med beskrivelser for anlæg, fund og fotos vedrørende sonderende prøvegravning af SB 130813-21
2	01:20	Snittegning	Dokumentation med beskrivelser og enkelte snittegninger for anlæg A17- A38 i forbindelse med den sonderende prøvegravning. Samtidig lister for fotos og fund uden relation til SB 21
3	01:20	Snittegning	Dokumentation med beskrivelser og enkelte snittegninger af anlæg.

Anlægsliste

A-nr.:	Placering	Konstruktion	Anlægstype	Beskrivelse	T-nr.:	X-nr.:	Foto-nr.:	Datering	SB-nr.:
1									
2									
3	S1		Grube	Anlæg oprindeligt tolket som ildgrube grundet mørkt fyld med trækul i overfladen. Fylden er dog en blanding af A6 og A7, hvilket indikerer at fyldskiftet i stedet er nedgravet gennem de to formodede højfaser, hvor fyldet deraf er blandet. Fyldskiftet kan derfor ikke dateres nærmere end senere end bronzealderen hvor anden højfase formodentligt er fra. Det kan være en senere nedgravet begravelse i højen. Ej snittet.	1		3	BXCX	21
4	S1		Fyldskifte	Centrum af gravhøjen. Kan være usikker rest af mulig centralgrav, med usikker afgrænsning. Ej snittet.	1		2	AYEX	21
5	S1		Randstenskæde	Muligt område med randsten til første fase af højen. Stenene kan befinde sig in situ, men rager op i pløjelaget. Ej snittet	1		6	AYEX	21
6	S1, S2, S3		Højfyld	Lyst gråt, let leret sand med enkelte trækulsnistre. Muligvis højfyld. Ej snittet.	1		1, 4, 5	AYEX	21
7	S1		Højfyld	Mørkt, sort, humøst leret sand med flintafslag og varmpåvirkede sten. Sandsynligvis udpløjet højfyld bevaret i lavere liggende terren. Ej snittet.	1		7, 8, 12	BXXX	21
8	S1		Højfyld	Mørkt, sort, humøst leret sand med flintafslag og varmpåvirkede sten. Sandsynligvis udpløjet højfyld bevaret i lavere liggende terren. Ej snittet.	1			BXXX	21
9	S1		Grav?	Fyldskifte nordligt fra den centrale del af graven. Lyst brunt, leret sand, kan være nedgravning til grav gennem højfylden. Ej snittet.	1		10, 11	AYEX	21
10	S2		Fyldskifte	Lyst gråt, let leret sand blandet med leret undergrund. Kan være naturligt fyldskifte.	1			OXXX	21
11	S2		Plyndringshul	Moderne nedgravning, sandsynligvis plyndringshul i forbindelse med gravhøjen.	1		9	FXXX	21
12	S1		Fyldskifte	Lyst gråt, let leret sand blandet med leret undergrund. Kan være naturligt fyldskifte.	1			OXXX	21
13	S1		Hjulspor	Ej snittet	1			AXFX	21
14	S1		Hjulspor	Ej snittet	1			AXFX	21
15	S1		Hjulspor	Ej snittet	1			AXFX	21
16	S1		Hjulspor	Ej snittet	1			AXFX	21
17	S4		Ild-/koge-grube	10 cm dyb, 41 cm bred. Mørkt sort trækulsfarvet- og holdigt leret sand + ildskørnede sten.	2			BXXX	
18	S4		Ild-/koge-grube	11 cm dyb, 47 cm bred. Mørkt sort trækulsfarvet- og holdigt leret sand + ildskørnede sten.	2		13	BXXX	
19	S4		Grube	Skærer ild-/koge-grube A21 i fladen. Teglstykker i top af anlæg ved overgang mellem pløjelaget, hvorfor en datering ikke kan nærmere bestemmes. Ej snittet.	2			XXXX	
20	S4		Ild-/koge-grube	ørkt sort trækulsfarvet- og holdigt leret sand + ildskørnede sten og mellem brunt homogent humøst leret sand. Ej snittet	2			BXXX	
21	S4		Ild-/koge-grube	10 cm dyb, 41 cm bred. Mørkt sort trækulsfarvet- og holdigt leret sand + ildskørnede sten. Ej snittet.	2			BXXX	
22	S4		Ild-/koge-grube	Mørkt sort trækulsfarvet- og holdigt leret sand + ildskørnede sten. Ej snittet.	2			BXXX	
23	S5	1	Tagstolpehul	Stolpehul med stolpespor. Nedgravningen består af heterogent let humøst lyst gråt sandet ler + lyst leret undergrund, mens stolpesporet består af homogent mellem gråt let humøst sandet ler.	2		14	BXXX	
24	S5	1	Tagstolpehul	Tagstolpehul, ej snittet	2			BXXX	
25	S5	1	Tagstolpehul	Tagstolpehul, ej snittet	2			BXXX	
26	S5	1	Tagstolpehul	Tagstolpehul, ej snittet	2			BXXX	
27	S5	1	Tagstolpehul	Tagstolpehul, ej snittet	2		15	BXXX	

A-nr.:	Placering	Konstruktion	Anlægstype	Beskrivelse	T-nr.:	X-nr.:	Foto-nr.:	Datering	SB-nr.:
28	S5	1	Ild-/kogebrube	Mørkt sort trækulsvart- og holdigt leret sand + ildskørnede sten, ej snittet	2			15 BXXX	
29	S5		Fyldskifte	Fyldskifte med trækul i top, muligvis naturligt fyldskifte, ej snittet	2			16 XXXX	
30	S5		Ild-/kogebrube	Mørkt sort trækulsvart- og holdigt leret sand + ildskørnede sten, ej snittet	2			BXXX	
31	S5		Ild-/kogebrube	Mørkt sort trækulsvart- og holdigt leret sand + ildskørnede sten samt mellem brunt homogent humøst leret sand, ej snittet	2			BXXX	
32	S5		Hjulspor	Ej snittet	2			BXXX	
33	S5		Hjulspor	Ej snittet	2			BXXX	
34	S8		Grøft	69 cm dyb, 170 cm bred grøft, Kan være håndnedgravet dræn, om end grøften er meget stor	2		17, 18	EXXX	
35	S18		Fyldskifte	Fyldskifte i nærhed af centrum på gravhøj SB 130813-24, sandsynligvis naturligt fyldskifte	2			25 XXXX	24
36	S18		Plyndringshul	Mørkt sort humøst, skarpt afgrænset moderne plyndringshul i gravhøj SB 24	2		19, 20, 21, 22	EXXX	24
37	S18		Grøft	Moderne grøft i forbindelse med centralgrav A38. Sandsynligvis et plyndringshul ældre end A37, gravet med håndskovl. Skæres af A37 i fladen	2		19, 20, 21, 22	EXXX	24
38	S18		Grav	Centralgrav i gravhøj SB 130813-21. Fyld af mellem brungråt let humøst let sanet ler. Den nordøstlige 1/4 bevaret, mens resten af graven er forstyrret af plyndringshuller A36 og A37.	2		19, 20, 21, 22	AYEX	24
39	S39		Fyldskifte	Fyldskifte med sten i toppen, kan være gammelt	3			OXXX	
40	S44	2	Tagstolpehul	Lyst gråt ler, ej snittet	3			26 AYXX	
41	S44	2	Tagstolpehul	24 cm dybt og 35 cm bredt tagstolpehul med stolpespor. Fyld i nedgravningen: heterogent lyst gråt leret sand, blandet med lyst undergrundsler. Fyld i stolpespor: heterogent lyst gråt leret sand og mørkt trækulsvart ler + trækulsnistre.	3			27 AYXX	
42	S44	2	Tagstolpehul	Lyst gråt ler, ej snittet	3			28 AYXX	
43	S45		Ildgrube	Fyldskifte med trækul i toppen. Sandsynligvis ildgrube, ej snittet.	3			AYBX	
44	S63		Ildgrube	Fyldskifte med trækul i toppen. Sandsynligvis ildgrube, ej snittet.	3			AYBX	
45	S63		Fyldskifte	Fyldskifte, mellem gråt ler, 5-10 cm dybt. Sandsynligvis naturligt fyldskifte.	3			XXXX	
46	S64, S66		Gammelt muldlag	Spættet, lyst brunt sand, der sandsynligvis skal tolkes som et gammelt muldlag. Bevaret på en nordvent skråning under pløjelaget.	3			33 AYCX	
47	S68		Grav	Sandsynligvis en dårligt bevaret grav, med få cm. Fyld af lyst brungråt sand og lyst undergrundssand.	3	4, 5, 6		35 AYEX	
48	S68		Fyldskifte	Lyst brungråt sand og lyst undergrundssand. Fyldskifte med få cm bevaret. Mulig samtidighed med grav A47 foreslås grundet tætheden mellem de to anlæg.	3			35 AYEX	
49	S68		Fyldskifte	Lyst brunt fyld, ej snittet				36 AYCX	
50	S68		Fyldskifte	Lyst brunt fyld, ej snittet				AYCX	
51	S68		Fyldskifte	Heterogent mellem brunt sand, spættet med pletter af undergrund. Mulig rest af kulturlag. Ej snittet				AYCX	
52	S68		Stolpehul	Mellem brunt sand, muligt stolpehul, ej snittet				AYCX	
53	S68		Ild-/kogebrube	Mørkt brunt trækulsholdigt sand, ej snittet				AYCX	
54	S68		Ild-/kogebrube	Mørkt brunt trækulsholdigt sand, ej snittet				AYCX	
55	S68		Ild-/kogebrube	Mørkt brunt trækulsholdigt sand, ej snittet				AYCX	
56	S68		Stolo	Mørkt brunt trækulsholdigt sand, ej snittet				AYCX	
57	S68		Ild-/kogebrube	Mørkt brunt trækulsholdigt sand, ej snittet				AYCX	
58	S68		Fyldskifte	Heterogent mellem brunt sand, spættet med pletter af undergrund. Mulig rest af kulturlag. Ej snittet				AYCX	
59	S68		Fyldskifte	Ej snittet				AYCX	
60	S72		Stolpehul	33 cm dybt og 33 cm bredt usikkert stolpehul med heterogent lyst gråt leret sand, blandet med lyst undergrundsler samt næsten homogent lyst brungråt leret sand.				37 AYCX	
61	S72		Stolpehul	19 cm dybt og 33 cm bredt usikkert stolpehul med homogent mellem brunt let leret sand. Kan være ældre stenspor				38 AYCX	
62	S73		Ild-/kogebrube	19 cm dyb og 60 cm bred ild-/kogebrube med mørkt brunt trækulsholdigt gruset sand og ildskørnede sten.				BXCX	
63	S76		Ildgrube	Fyldskifte med en del trækul i overfladen, kan være bunden af nedpløjet ildgrube, ej snittet				39 BXCX	

A-nr.:	Placering	Konstruktion	Anlægstype	Beskrivelse	T-nr.:	X-nr.:	Foto-nr.:	Datering	SB-nr.:
64	S77		Fyldskifte	Lyst gråt leret sand + trækul, 5 cm dyb med jævn bund. Udefinerbart fyldskifte.				XXXX	
65	S78		Dyrkningslag	Mellem brunt sandet lag, sandsynligvis bevaret dyrkningslag beskyttet under sløjfet gravhøj, ej snittet.				52 OXXX	52
66	S78		Stolpehul	Stolpehul, mindst 57 cm dybt og 100 cm bredt. I fladen cirkel af trækul fra afbrændt stolpe, i snit stensat stolpespor	3		49, 50, 51	OXXX	52
67	S81		Grav	Mellem til mørkt gråt let leret sand, let gruset. Ej snittet.		3	60, 31	AYEX	51
68	S81		Højfyld	Mellem til lyst gråt, spættet sandet ler. Omkring 5 cm bevaret. Ej snittet.				58 AYEX	51
69	S81		Kulturlag	Mellem til mørkt gråbrunt let humøst sand. Kulturlag beskyttet i nærhed af sløjfet gravhøj			57, 59	OXXX	51
70	S81		Dyrkningslag	Mellem brunt sandet lag, sandsynligvis bevaret dyrkningslag beskyttet under sløjfet gravhøj				56 OXXX	
71	S81		Fyldskifte	Mellem gråt leret sand. Ej snittet.				OXXX	
72	S89		Fyldskifte	Mellem gråbrunt leret sand med trækulsnistre. Ej snittet.				OXXX	
73	S89		Fyldskifte	Mellem gråbrunt leret sand med trækulsnistre. Ej snittet.				OXXX	
74	S91		Ild-/kogegrube	Fyldskifte med trækulsnistre, mulig ild-/koge-grube.				BXCX	
75	S80		Fyldskifte	Mellem gråt leret sand. Ej snittet.				OXXX	53
76	S85		Grube	Mellem brunt, let humøst sandet ler. Tegl i overgang fra pløjelag til anlæg, kan være recent, men mulig grube.				BXCX	

Fundliste

X-nr	Materiale	Betegnelse	Beskrivelse af genstand	Datering	A-nr.	Fundoplysninger
1	Flint	Afslag	3 flintafslag	AYSB	5	
2	Flint	Afslag	3 flintafslag	AYSB	7	Fra overflade af anlæg.
3	Flint	Pilespids		AYEX		Løsfund i pløjelag, S26 (GPS-koordinator)
4	Flint	Flintøkse		AYEY	47	Fundet i top af fyldskifte, sandsynligvis grav
5	Ler	Lerkarskår	14 sideskår fra øverste del af lerkar, 2 med ornamentik. 7 Randskår med 3 linjer af snorindtryk. Lerkarskår fra 1 side af lerkarets øverste del.	AYEY	47	Fundet i top af fyldskifte, sandsynligvis grav
6	Flint	Afslag	1 flintafslag	AYEY	47	Fundet i top af fyldskifte, sandsynligvis grav

Fotoliste

E-nr.:	Negativ nr.	Dato	Motiv	X-nr.:	A-nr.:	K-nr.:	Set fra	Initialer
1	10332E001	29-08-2016	Foto af centrale område i gravhøj SB 21, med A4 som mulig centralgrav eller højrest		4		S	CS
2	10332E002	29-08-2016	Foto af centrale område i gravhøj SB 21, med A4 som mulig centralgrav eller højrest		4		S	CS
3	10332E003	29-08-2016	A3, fyldskifte i den vestlige del af høj		3		S	CS
4	10332E004	29-08-2016	Profil ved kant af søgegrøft (Snit 1, Pkt. 1).		6		Ø	CS
5	10332E005	29-08-2016	Profil ved kant af søgegrøft (Snit 1, Pkt. 1).		6		Ø	CS
6	10332E006	29-08-2016	Foto af A5, der er muligt randstensområde		5		Ø	CS
7	10332E007	29-08-2016	A7, flade		7		N	CS
8	10332E008	29-08-2016	A7, profil i snit (Pkt. 2)		7		V	CS
9	10332E009	29-08-2016	A11, flade af plyndringshul		11		SV	CS
10	10332E010	29-08-2016	A9, flade		9		Ø	CS
11	10332E011	29-08-2016	A9, flade opstreget		9		Ø	CS
12	10332E012	29-08-2016	S3, flade med udpløjet højfyld A7 i baggrunden.		7		NV	CS
13	10332E013	29-08-2016	A18, profil		18		S	CS
14	10332E014	29-08-2016	A23, profil		23		Ø	CS
15	10332E015	29-08-2016	A28+A27 flade		27, 28		SØ	CS
16	10332E016	29-08-2016	A29, flade		29		N	CS
17	10332E017	30-08-2016	A34, profil		34		V	CS
18	10332E018	30-08-2016	A34, profil		34		V	CS
19	10332E019	31-08-2016	A36-A38 flade		36, 37, 38		Ø	CS
20	10332E020	31-08-2016	A36-A38 flade		36, 37, 38		N	CS
21	10332E021	31-08-2016	A36-A38 flade		36, 37, 38		V	CS
22	10332E022	31-08-2016	A36-A38 flade opstreget		36, 37, 38		Ø	CS
23	10332E023	31-08-2016	Snit ved profil til eftersøgning af højfyld, øst for A38, ved Snit 3, Pkt. 3.				S	CS
24	10332E024	31-08-2016	Snit ved profil til eftersøgning af højfyld, øst for A38, ved Snit 3, Pkt. 3.				S	CS
25	10332E025	31-08-2016	A35, flade		35		Ø	CS
26	10332E026	05-09-2016	A40, flade		40		S	CS
27	10332E027	05-09-2016	A41, profil		41		Ø	CS
28	10332E028	05-09-2016	A42, flade		42		S	CS
29	10332E029	07-09-2016	SB 23 N-del, S64				S	CS
30	10332E030	07-09-2016	SB 23 S-del, S64				N	CS
31	10332E031	07-09-2016	SB 23, profil (snit), S64				S	CS
32	10332E032	07-09-2016	S66, S-del				S	CS
33	10332E033	07-09-2016	S66, N-del, A46		46		S	CS

E-nr.:	Negativ nr.	Dato	Motiv	X-nr.:	A-nr.:	K-nr.:	Set fra	Initialer
34	10332E034	07-09-2016	SB 23, S66, profil 2				S	CS
35	10332E035	07-09-2016	A47-48	4, 5	47, 48		N	CS
36	10332E036	07-09-2016	A49-55		49		N	CS
37	10332E037	12-09-2016	A60, snit		60		V	CS
38	10332E038	12-09-2016	A61, snit		61		V	CS
39	10332E039	13-09-2016	S76, A63		63		Ø	CS
40	10332E040	13-09-2016	S76, V-ende				Ø	CS
41	10332E041	16-09-2016	Fundfoto af X1	1				CS
42	10332E042	16-09-2016	Fundfoto af X2					CS
43	10332E043	16-09-2016	Fundfoto af X3					CS
44	10332E044	16-09-2016	Fundfoto af X3					CS
45	10332E045	16-09-2016	Fundfoto af X4					CS
46	10332E046	16-09-2016	Fundfoto af X4					CS
47	10332E047	16-09-2016	Fundfoto af X6					CS
48	10332E048	16-09-2016	Fundfoto af X5					CS
49	10332E049	27-09-2016	A66, flade af trækulspor efter afbrændt stolpe				N	CS
50	10332E050	27-09-2016	A66, profil af snit				N	CS
51	10332E051	27-09-2016	A66, profil af snit				N	CS
52	10332E052	27-09-2016	S77, A65 flade		65		Ø	CS
53	10332E053	27-09-2016	S80 flade				S	CS
54	10332E054	27-09-2016	S79 flade				N	CS
55	10332E055	27-09-2016	S79 flade				N	CS
56	10332E056	27-09-2016	A70 flade		70		S	CS
57	10332E057	27-09-2016	A69, snit ved feltgrænse		69		Ø	CS
58	10332E058	27-09-2016	A68, snit ved feltgrænse		68		Ø	CS
59	10332E059	27-09-2016	A69, flade		69		N	CS
60	10332E060	27-09-2016	Grav A67 flade		67		VSN	CS
61	10332E061	27-09-2016	Grav A67 flade		67		SSØ	CS

Foto

10332E001

10332E002

10332E003

10332E004

10332E005

10332E006

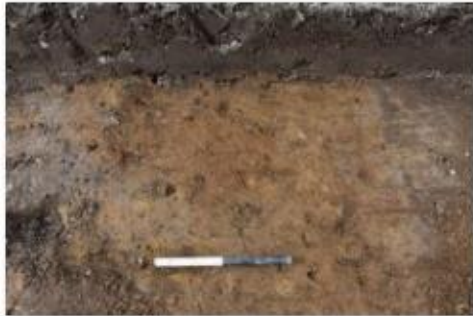
10332E007

10332E008

10332E009

10332E010

10332E011

10332E012

10332E013

10332E014

10332E015

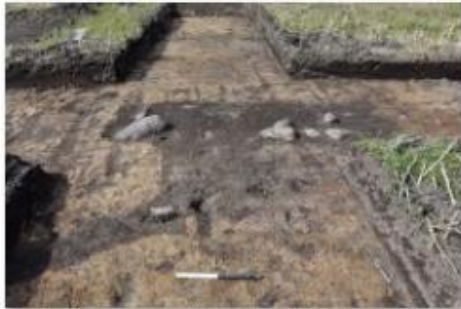
10332E016

10332E017

10332E018

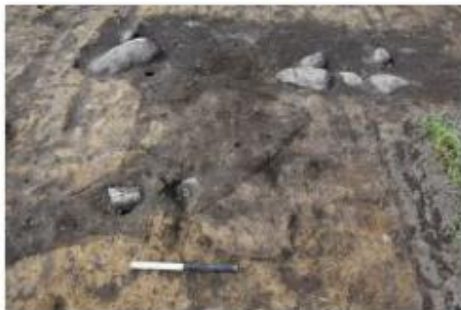
10332E019

10332E020

10332E021

10332E022

10332E023

10332E024

10332E025

10332E026

10332E027

10332E028

10332E029

10332E030

10332E031

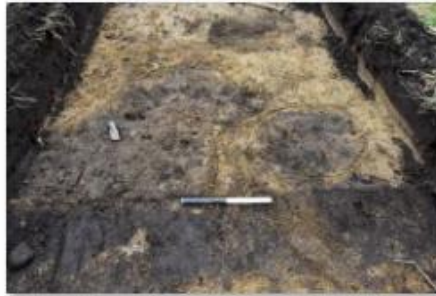
10332E032

10332E033

10332E034

10332E035

10332E036

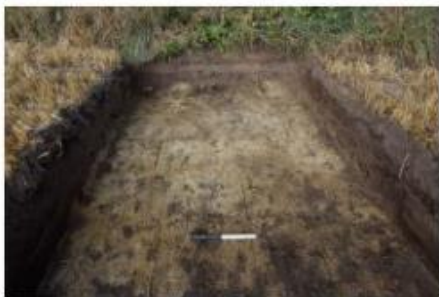
10332E037

10332E038

10332E039

10332E040

10332E041

10332E042

10332E043

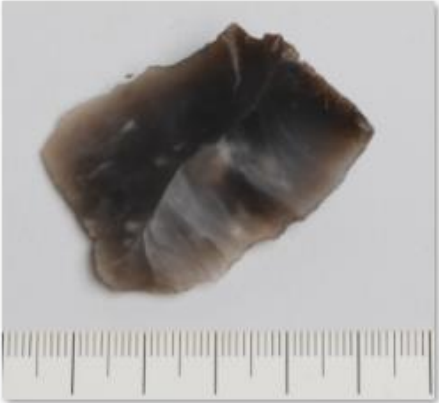
10332E044

10332E045

10332E046

10332E047

10332E048

10332E049

10332E050

10332E051

10332E052

10332E053

10332E054

10332E055

10332E056

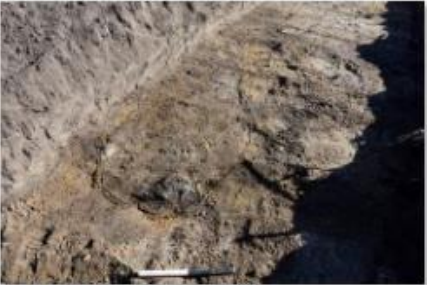
10332E057

10332E058

10332E059

10332E060

10332E058

10332E061